

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 12 września 2025 r.

Poz. 3201

UCHWAŁA NR XVIII/401/25 RADY MIASTA GDAŃSKA

z dnia 28 sierpnia 2025 r.

w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego w obrębie strefy ochrony pomników przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz art. 45 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884), uchwala się, co następuje:

§ 1. Uzgadnia się realizację inwestycji celu publicznego dla projektu pn. "Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku – w rejonie grupowego pomnika przyrody, dwóch drzew z gatunku platan klonolistny (*Platanus acerifolia*)" w odniesieniu do grupowego pomnika przyrody nr 30-2023 (2 sztuki platanów klonolistnych).

§ 2. Szczegółowe warunki realizacji inwestycji celu publicznego, o której mowa w § 1, zawiera "Opinia dendrologiczna. Wieloobiektowy Pomnik Przyrody Platan klonolistny *Platanus xacerifolia* (*Platanus xispanica*). Gdańsk, ul. Chrzanowskiego, dz. nr 392 obręb 031. Kwiecień 2025. Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku" z kwietnia 2025 r., stanowiąca załącznik do uchwały.

§ 3. 1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przewodnicząca Rady Miasta Gdańska

Agnieszka Owczarczak

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XVIII/401/25
Rady Miasta Gdańska
z dnia 28 sierpnia 2025 r.

Woli Track

OPINIA DENDROLOGICZNA

Wieloobiektowy Pomnik Przyrody Platan klonolistny
Platanus xacerifolia (Platanus xispanica)

Gdańsk, ul. Chrzanowskiego, dz. nr 392 obręb 031

Kwiecień 2025

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki)
w Gdańsku

WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania jest ocena stanu zdrowotnego dwóch okazów drzew pomnikowych z gatunku **platan klonolistny** *Platanus xacerifolia* znajdujących się strefie oddziaływania prac w ramach realizacji inwestycji pn.: „Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku”.

Inwestor dysponuje wynikami inwentaryzacji dendrologicznej datowaną na miesiąc listopad 2021 roku. Pomniki przyrody ustanowiono Uchwałą nr LXII/1657/23 Rady Miasta Gdańska z dnia 25.05.2023 r., a więc w okresie późniejszym. W opracowaniu dendrologicznym nie wykazano kolizji obu drzew z projektowaną inwestycją. Drzewom przypisano nr inwentaryzacyjne 58a i 58b. W ramach oceny zagrożeń dla vitalności obu okazów pomnikowych oraz ich dalszego bezpiecznego trwania w otoczeniu ponownie zebrano pomiary dendrometryczne oraz przeanalizowano przebieg instalacji podziemnej wraz z usytuowaniem latarni ulicznych. Kontrolę przeprowadzono w obecności przedstawiciela Zamawiającego.

Materiały udostępnione przez Wykonawcę:

- Inwentaryzacja zieleni wraz z gospodarką drzewostanem. Operat dendrologiczny. Listopad 2021. (mgr inż. Tomasz Okurowski; ENERGO PROJEKT Sp z o.o. Sp.k.)
- Inwentaryzacja zieleni wraz z gospodarką drzewostanem. Mapa do celów projektowych 1:500 (inż. Zbigniew Mazurek; Biuro Usług Geodezyjnych i Projektowych „KODEM” Sp. z o.o.)

W opracowaniu posłużono się danymi dostępnymi na platformie:

- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?usedesktop=true>
- <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.2261011.8018>

Uzyskane informacje:

Data ustanowienia pomnika: 2023.06.28.

Typ pomnika: Wieloobiektowy.

Podtyp pomnika: Grupa drzew.

Wiek : około 100 lat.

Położenie. Województwo: pomorskie, powiat: Gdańsk; gmina: Gdańsk (gmina miejska).

Tekstowy opis granic: Przedmiotowe drzewa rosną przy skrzyżowaniu ulic Chrzanowskiego i Różyckiego w Gdańsku, na działce o numerze ewidencyjnym 392 obręb 031.

Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Prezydent Miasta Gdańska

Tabela 1 Wyniki pomiarów dendrometrycznych dostępne na platformie geservis.gdos.gov.

Lp.	Rodzaj tworów	Liczba tworów	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Obwód [cm]	Pierśnica [cm]
1*	drzewo	2	Platan klonolistny <i>Platanus xacerifolia (Platanus xispanica)</i>	19	333	106
2**	drzewo	2	Platan klonolistny <i>Platanus xacerifolia (Platanus xispanica)</i>	19	251	80

*nr wg inwentaryzacji do celów projektowych 58a

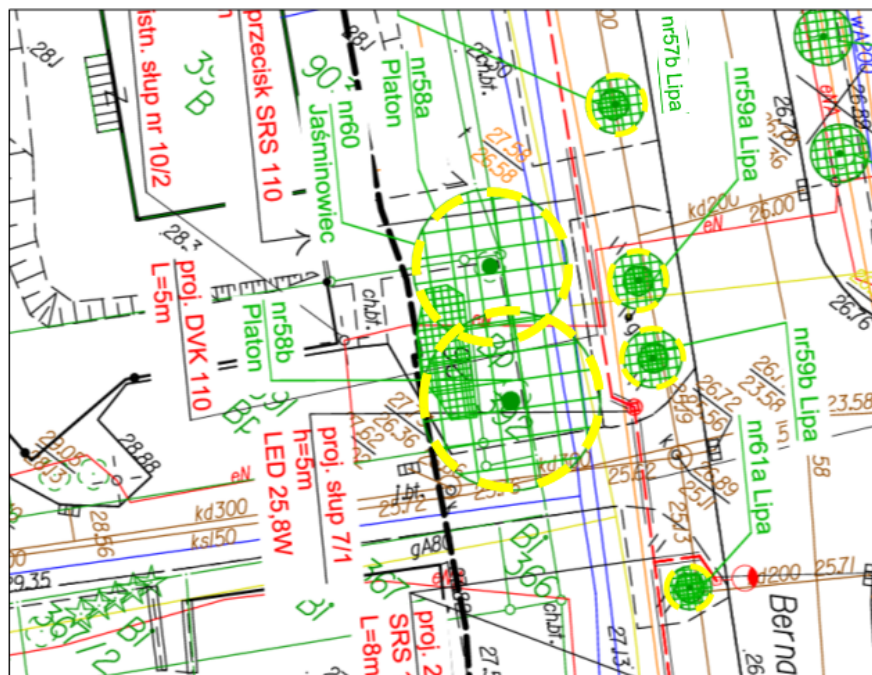
** nr wg inwentaryzacji do celów projektowych 58b

Uchwałą nr LXII/1657/23 Rady Miasta Gdańska z dnia 25.05.2023 r, w sprawie ustanowienia pomnika przyrody opublikowano w Dz. Urz. Województwa Pomorskiego (Dz. Urz. Z 2023 r. poz.2908), data publikacji 2023.06.13.

WolfTrack

Ryc. 1 Lokalizacja przedmiotowego pomnika przyrody. Skrzyżowaniu ulic Chrzanowskiej i Różnyckiej w Gdańsku, na działce o numerze ewidencyjnym 392 obręb 031.

Ryc. 2 Fragment mapy do celów projektowych z lokalizacją przedmiotowych drzew, przebiegiem przecisku oraz projektowanego słupa oświetleniowego. Drzewa objęte zakresem opracowania oznaczono żółtym wyróżnieniem. Zachowano numerację zgodną z inwentaryzacją projektową.

3

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiej (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku

Tabela 2 Fragment tabeli inwentaryzacyjnej z opracowania „Inwentaryzacja zieleni wraz z gospodarką drzewostanem. Operat dendrologiczny. Listopad 2021” Pomiary wydają się być obarczone błędem zarówno względem uzyskanych wyników, jak i danych GIOS.

Nr inw.	Nazwa polska	Obwód pnia na wys. 1,3m [cm]	Szerokość korony [m]/pow. krzewów [m ²]	Wys. [m]	Stan ogólny	Opis	Ochrona gatunkowa	Gospodarka drzewostanem
58a	Platan	60	9	14	D	regularny, kształt	nie objęty ochroną	brak kolizji z projektowaną inwestycją
58b	Platan	60	9	14	D	regularny, kształt	nie objęty ochroną	brak kolizji z projektowaną inwestycją

ANALIZA DANYCH ARCHIWALNYCH I WYNIKI OGŁĘDZIN DRZEW

Opracowanie „Inwentaryzacja zieleni wraz z gospodarką drzewostanem. Operat dendrologiczny. Listopad 2021” w rozdziale poświęconym gospodarce zielenią nie wykazuje kolizji omawianych drzew z realizacją inwestycji, nie zawiera w treści szczegółowych wytycznych traktujących o prowadzeniu prac w procesie inwestycyjnym w otoczeniu drzew. Widnieje w nim jedynie ogólne zalecenie wykonania przecisku sterowanego oraz stosowanie latarni nie wyższych niż 6m dla 30 okazów drzew z pośród 63 zinwentaryzowanych pozycji. Brak jest informacji na temat głębokości prowadzenia przecisku oraz odległości od drzew komór służących jego wprowadzeniu i wyjściu.

Tabela 3 Wyniki pomiarów dendrometrycznych pni obu drzew pomnikowych. Marzec 2025 r.

Nr inw	Gatunek	Obwód na wysokości 5 cm	Obwód na wysokości 130 cm
58a	Platan klonolistny <i>Platanus xacerifolia (Platanus xispanica)</i>	482 cm	340 cm
58b	Platan klonolistny <i>Platanus xacerifolia (Platanus xispanica)</i>	371 cm	263 cm

Oba okazy platanów są w stanie witalnym, typowym dla drzew sędziwych, z ogniskami posuszu obejmującymi także konary o średnicach przekraczających 10 cm, przy czym udział posuszu jest niewielki i warunkach braku ulistnienia oceniony na nie więcej niż 5-10%. Szacunek ten należy jednak powtórzyć po pełnym rozwinięciu aparatu asymilacyjnego.

Drzewa rosną w stosunkowo niewielkiej powierzchni biologicznie czynnej, podciętej niewielkim 30-40 cm ukosem od strony ul. Chrzanowskiego ograniczonej obrzeżem betonowym. Zarówno krawężnik jak i płyty chodnikowe wyglądają na stare, a więc wzrastanie drzew w tych warunkach ma charakter wieloletni. W efekcie korzenie obu platanów uległy zniekształceniom przejawiającym się ich przegęszczeniem i splątaniem oraz asymetrycznym wyniesieniem nad grunt nabiegów korzeniowych

W niewielkiej odległości od okazu nr 58b znajdują się instalacje podziemne i wyloty studzienek, zlokalizowane na wjeździe w ulicę Różyckiego. Nie jest znany termin wykonania instalacji, ale ich obecność świadczyć może o ingerencji w systemy korzeniowe. Okaz 58a wrasta w ledwie zachowany fragment betonowego słupa ogrodzeniowego oraz stalowego pręta w formie zamkniętej klamry.

4

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku

WolfTrack

Ryc. 3 Przybliżony zasięg koron kontrolowanych okazów drzew. Szczegółowe wyniki pomiarów opisano poniżej.

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku

Tabela 4 Wyniki pomiarów zasięgu koron obu okazów pomnikowych.

Nr inw.	Pomiar od środka pnia w osi			
	NW	NE	SW	SE
58a	12 m	14 m	7	+ 6m*
58b	12,1 m	15 m	9	12,8 m

*Odległość pomiędzy środkową osią pni obu drzew wynosi 6 metrów.

Witalność w skali Roloffa obu okazów oceniono na poziomie 2, przypisywanej drzewom w fazie stagnacji, a w ocenie metodą VTA do kategorii C oznaczającej drzewa w średnim stanie.

Fot. 1 Ocena witalności z zastosowaniem skali Roloffa. Faza stagnacji – spowolniony wzrost, wyraźnie obniżona witalność. (źródło: Instytut Drzewa).

Tabela 5 Cechy klasyfikujące drzewo do kategorii C wg. metody VTA.

C (drzewa w średnim stanie)	System korzeniowy	Uszkodzenie systemu korzeniowego do 25%, przysypianie odziomka ziemią, brak pęknięć gleby wokół pnia, brak owocników grzybów.	Termin następnej kontroli w zależności od intensywności użytkowania co 2-4 lat
	Pień	Pęknięcia podłużne jednostronne bez objawów rozkładu (np. listwa mrozowa), nekroza (zabitka, oparzelina) obejmuje od 10 do 25 % obwodu pnia, rozkład drewna obejmuje do 30 % objętości pnia, w przypadku dobrze wytworzonej tkanki przyrannnej lub w przypadku wytworzenia się struktury „baranich rogów” w ubytku rynnowym rozkład drewna może obejmować od 30 % do 50 % objętości pnia, pojedyncze owocniki grzybów.	
	Korona	Posusz do 25 % objętości, żywotna, rozwidlenia V-kształtne gałęzi, liczne rany zarośnięte lub zarastające tkanką przyranną gałęzi, liczne pędy przybyszowe (epikormiczne) wyrastające z gałęzi, pojedyncze lub liczne owocniki grzybów na gałęziach.	

WolfTrack

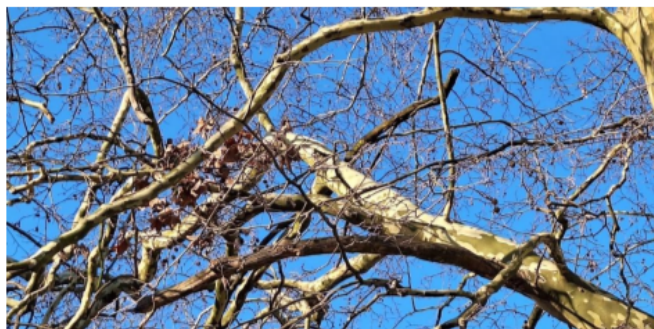
Fot. 2 Fot. 3 Posusz naturalny, odrzucony w czasie zimowych wiatrów.

Fot. 4 Na pierwszym planie drzewo nr 58a, na drugim okaz nr 58b.

**Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki)
w Gdańsku**

Woli Track

Fot. 5 {Posuch odrzucony w koronie. Okaz nr 58a.

Fot. 6 Ssładujące z pomnikiem przyrody lipy drobnolistne o nr inwentarycznym 59a i 59b.

**Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki)
w Gdańsku**

WolfTrack

Fot. 7 Gniazdo wrony siwej *Corvus corone* na drzewie nr 59b.

Fot. 8 Instalacje podziemne w strefie SOD drzewa nr 58b.

Strefa Ochrony Drzew obu okazów w znaczącej części jest przekształcona i trwale utwardzona. Mimo to nie można wykluczyć rozwoju korzeni w kierunku drugiej powierzchni biologicznie czynnej, znajdującej się za chodnikiem i graniczącą z ul. Chrzanowskiego. W strefie tej rosną dwa okazy lipy drobnolistnej o numerach inwentaryzacyjnych 59a i 59b. Użytkowanie przestrzeni wokół ocenianych okazów pomnikowych jest bardzo wysokie.

Fot. 9 Korony kontrolowanych drzew (59a, 59b, 58b, 58a) zwisają nisko, nawet na wysokość 3,5 m. W miejscu lokalizacji pierwotnie projektowanej latarni mogłyby wymagać wykonania cięć wycofujących w niewielkim stopniu]

WoliTrack

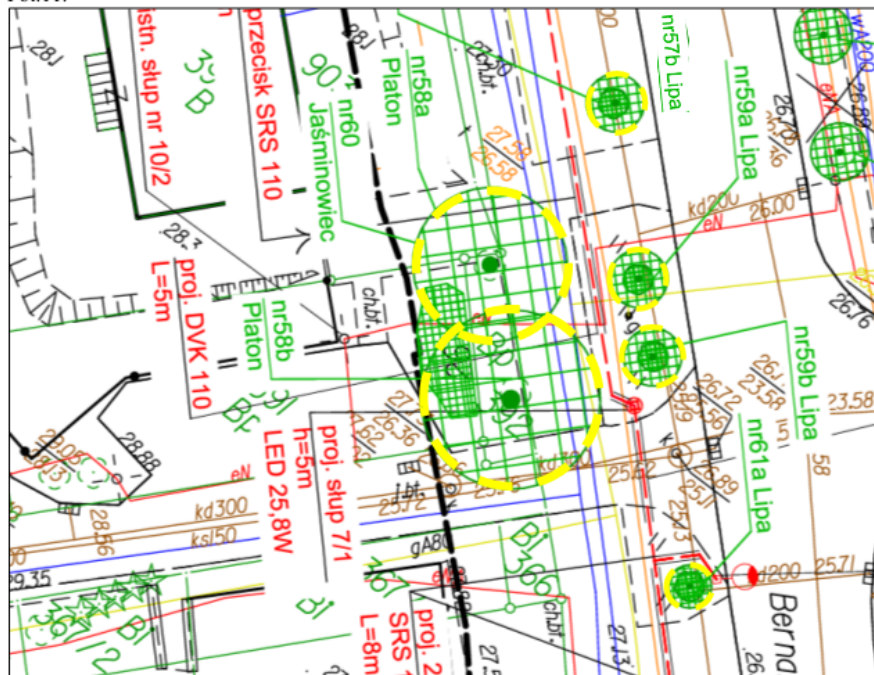
Fot. 10 Gałęzie korony drzewa nr 61a z widocznym postępującym posuszem.

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki)
w Gdańsku

WolTrack

Fot.11.

Ryc. 4 Drzewa sąsiadujące znajdujące się w strefie oddziaływania prac to lipy drobnolistne o numerach inwentaryzacyjnych: 57a, 59a, 59b i 61a.

Jak wspomniano powyżej w otoczeniu okazów pomnikowych, rozumianym też jako strefa oddziaływania prac znajdują się także inne okazy drzew. Łącznie w analizowanej strefie zinventaryzowano 4 okazy **lip drobnolistnych** *Tilia cordata*. Projekt rozpatrzono także pod kątem przyjętych rozwiązań i ewentualnych zagrożeń również dla przedmiotowych lip.

Tabela 6 Zinventaryzowane okazy drzew, również znajdujące się w strefie planowanych prac w sąsiedztwie okazów pomnikowych. Zachowano zgodność numeracji z dokumentacją projektową.

Nr inw	Gatunek	Obwód pnia [h=5cm]	Obwód pnia [h=130 cm]	Szerokość korony [m]	Wysokość [m]	Uwagi
61a	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	119	95	7	10	pogłębiający się posusz w koronie
61b	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	124	102	6	10	
59b	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	96	78	7	11	gniazdo wrony siwej
59a	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	98	87	7	11	
59b	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	130	102	7	10	
57b	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	161	124	7	12	

11

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku

57c	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	134	98	7	12	
57d	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	134	120	7	11	

Wyszczególnione w powyższej tabeli okazy lip choć reprezentują okazy stosunkowo młode, jak na ten gatunek, to jednak wykazują już cechy weteranizacji wynikające z rozwoju w warunkach miejskich. Rozwijały się w sąsiedztwie ruchliwej ulicy, na ograniczonej powierzchni biologicznie czynnej. Częściowo też, szczególnie drzewa nr 59a i 59 b, konkurują o światło z pomnikowymi okazami platanów. W skali Roloffa ich stan oceniono na poziomie 2, określający drzewa o spowolnionym wzroście i obniżonej vitalności. Przy czym ocenie metodą VTA zaliczono je do kategorii B oznaczającej drzewa w dobrym stanie.

ZALECENIA POKONTROLNE

Drzewa w procesie inwestycyjnym narażone są na szereg zagrożeń wynikających z nieprawidłowości i błędów popełnianych w trakcie realizacji procesu budowlanego. Jednak odpowiednie planowanie i prowadzenie inwestycji pozwala skutecznie uniknąć większości z nich. Kluczowym rozwiązaniem zapobiegawczym jest wypracowanie reguł (wytycznych) dotyczących skutecznej ochrony drzew i odpowiedzialne podejście wszystkich stron procesu inwestycyjnego, aby zapewnić prawidłowe i kompletne wykonanie dokumentacji oraz zastosowanie zamiennych technologii prac (przyjaznych drzewom: odpowiednie terminy realizacji i nadzory inwestorskie. Prawidłowo prowadzona ochrona drzew w procesie inwestycyjnym, minimalizuje ich stres budowlany i skutkuje przeżywalnością drzew, które w kolejnych latach (w okresie poinwestycyjnym) rozwijają się prawidłowo, bez oznak osłabienia kondycji lub przechodzą krótki okres osłabienia, po którym następuje okres wyraźnej regeneracji.

Fot. 10 Wytyczanie geodezyjne przebiegu kabla i lokalizacji komór wejściowych przecisku sterowanego.

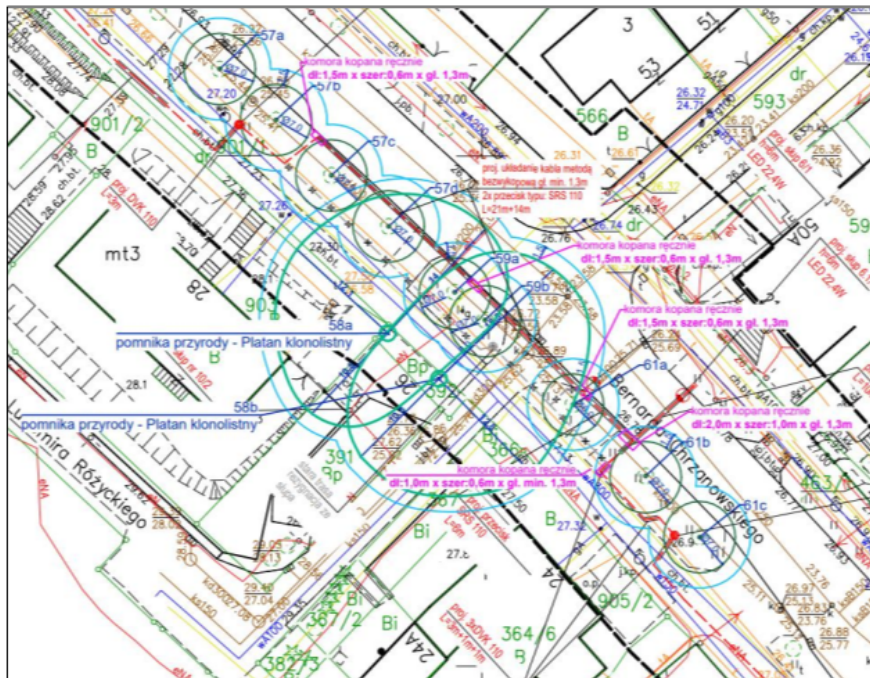
W konsultacji z projektantem i Wykonawcą wypracowano rozwiązanie najbardziej optymalne i realne do wykonania dla zachowania wszystkich drzew znajdujących się w strefie oddziaływania prac. Lokalizację komór pod przecisk sterowany jak i przebieg instalacji podziemnej oraz lokalizację ustawienia latarni, zmieniono i dopasowano do zastanych w terenie warunków. Rozważano zastosowanie rekomendowanej technologii przewiertu sterowanego, jednak z uwagi na sąsiedztwo innych instalacji podziemnych oraz, potrzebę wykonania większych komór wejściowych i wyjściowych odstąpiono od takiego rozwiązania uznając je docelowo za bardziej ryzykowne dla korzeni

12

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku

przedmiotowych drzew. Przyjęty przebieg instalacji wraz z wrysowanym zasięgiem koron wszystkich drzew przedstawia załączona rycina poniżej.

Ryc. 5 Przyjęte rozwiązania minimalizujące wpływ prowadzonych prac ziemnych i instalacyjnych na kontrolowane okazy drzew.

W analizowanym przypadku do uchwalenia pomnika przyrody doszło po opracowaniu dokumentacji projektowej. W efekcie prace prowadzone w otoczeniu tych konkretnych okazów płatanów klonolistnych zyskały dla Inwestora nowy wymiar i wymagały powtórnej analizy przyjętych rozwiązań projektowych oraz dodatkowych uzgodnień z Wydziałem Ekologii i Energetyki UM Gdańska. Najbezpieczniejszym rozwiązaniem jest wykonanie prac z zastosowaniem technik bezwykopowych. Budowę komór wejściowych i wyjściowych przecisku należy wykonać ręcznie, pod nadzorem denrologicznym i poprzedzić badaniem sondą arbrystyczną korzeni drzew. Lokalizacja komór została dostosowana do możliwości technologicznych i lokalizacji sieci gazowych, które należy odkryć w miejscu wykonywania przecisku dla zachowania bezpieczeństwa prowadzenia prac. W miejscu lokalizacji komory pomiędzy egzemplarzami 59a i 59b, w okresie jesieni 2024r., zostały przeprowadzone prace na sieci gazowej w technologii wykopu otwartego przez inny podmiot, co pozwala na ograniczenie ingerencji w istniejący i funkcjonujący system korzeniowy. Korzenie do średnicy 1,5cm należy zachować w niepogorszonym stanie (ominać) i na czas prac zarówno odstonować korzenie jak i ściany komory zabezpieczyć ekranem z agrotakniny i utrzymywać w stanie optymalnego uwilgotnienia, aby zapobiec przesychaniu korzeni włóśnikowych. Prace należy prowadzić sprawnie, bez przestojów. Ograniczając się do jednej doby, maksymalnie dwóch dni. Zaleca się rezygnację z montażu słupa oświetleniowego w okapie krony drzewa nr 58b i 59b. Drzewa w rejonie prac należy zabezpieczyć poprzez odeskowanie pni, a w przypadku pomników dodatkowe wygrodenzenie całej powierzchni biologicznie czynnej wokół nich. Zaleca się też skierowanie prośby do Wydziału Ekologii i Energetyki UM Gdańsk z prośbą o usunięcie posuszu zagrażającego – odrzuconego i wiszącego w koronach obu drzew pomnikowych.

13

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku

WolfTrack Jarosław Wrosz
ul. Dębowa 1, 84-100 SŁAWUTOWO
NIP 588-156-33-48 tel. 609 665 817

Opracowanie i dokumentacja fotograficzna

mgr Jarosław Wrosz

mgr Maria Wrosz

Załącznik 1.

- Ochrona zieleni w procesie inwestycyjnym – zasady ogólne

OCHRONA ZIELENI W PROCESIE INWESTYCYJNYM – ZASADY OGÓLNE

Zakazy obowiązujące na terenie budowy:

Nie dopuszcza się wykonywania żadnych działań mogących mieć niekorzystny wpływ na kondycję drzew i innych form zieleni przeznaczonych do adaptacji procesie inwestycji, zarówno na terenie budowy jak i jej sąsiedztwie. W strefie SOD zabrania się:

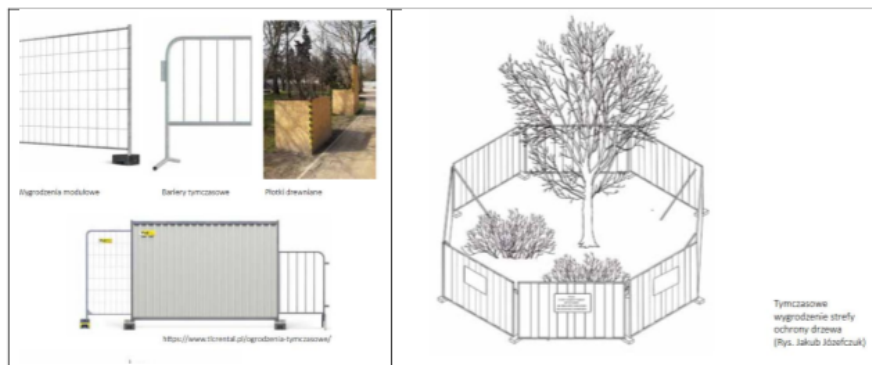
- lokowania obiektów tymczasowych tj. kontenery, biura, budynki socjalne, toalety przenośne itp.;
- organizowania placów postojowych i składowisk materiałów budowlanych, kruszyw, gruntów i środków chemicznych (paliw, cementu itp.);
- wytyczania dróg poruszania się sprzętu, maszyn i pojazdów budowy, bez skutecznego zabezpieczenia podłoża przed zagęszczeniem i zniszczeniem systemu korzeniowego drzewa;
- tworzenia miejsc wysypywania i wylewania odpadów budowlanych w tym: mycia i płukania maszyn i narzędzi oraz pozbywania się resztek substancji chemicznych powstałych w procesie budowy.
- montowania elementów obcych na drzewach innych niż służące ochronie przyrody (np. budki i skrzynki lęgowe, karmniki i tabliczki znakujące drzewa). Dopuszcza się nieinwazyjne umieszczanie znaków na drzewach (np. poprzez ich zawieszenie). Przy czym bezwzględnie należy je usunąć po zakończeniu prac.

Zabezpieczenie drzew na czas budowy:

Drzewa i krzewy przeznaczone do zachowania w otoczeniu wymagają zabezpieczenia i ochrony w procesie budowlanym wszystkich części rośliny: korzeni, pnia i koron. Najskuteczniejszym sposobem jest wyгородzenie strefy SOD ogrodzeniem tymczasowym o wysokości co najmniej 1,5 metra. Prace należy prowadzić pod nadzorem dendrologicznym. Rodzaje zabezpieczeń:

Ogrodzenia tymczasowe SOD powinno mieć wysokość minimum 1,5 m; być stabilne i zabezpieczone przed przemieszczaniem.

WollTrack

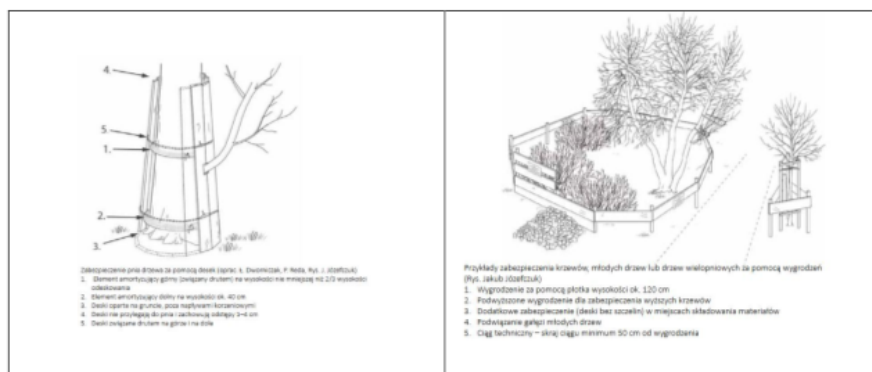

Ryc. Przykładowe zabezpieczenia SOD.

Zabezpieczanie pnia. Przy braku możliwości wygradzenia strefy ochrony drzewa lub w przypadku zwiększonego ryzyka uszkodzenia pnia, należy wykonać zabezpieczenie pnia za pomocą odeskowania do wysokości nasady korony. Prawidłowo wykonane zabezpieczenie powinno:

- osłaniać pień do wysokości 2-3 m;
- pomiędzy powierzchnią pnia, a odeskowaniem należy zastosować materiał amortyzujący (zaleca się peszel o średnicy 8 cm);
- minimalna grubość desek opierających się na nabiegach korzeniowych powinna wynosić 2 cm;
- deski powinny być ustabilizowane i ciasno spięte taśmą lub drutem stalowym dookoła pnia;
- należy zapewnić wentylację kory drzewa poprzez ułożenie desek w odstępach 1-4 cm;
- odeskowane drzewo nie powinno mieć obsypanej bryły korzeniowej i uszkodzeń powstałych z powodu zakładania zabezpieczenia.

Tego rodzaju zabezpieczenia nie stosuje się do drzew młodych stabilizowanych palikami i form wielopniowych.

Zabezpieczanie korony. Jeśli nie ma możliwości wygradzenia strefy ochrony drzewa stosuje się:

- profilaktyczne, ograniczone i tymczasowe podwiązanie konarów i gałęzi (bez ryzyka złamania)
- jeśli powyższe rozwiązanie jest niemożliwe dopuszcza się przycięcie gałęzi zgodnie z obowiązującym standardem „Ciecia i pielęgnacji drzew”, przy czym miejsca cięcia i sposób ich wykonania muszą być wskazane i nadzorowane przez nadzór dendrologiczny. Wykonanie cięć należy zlecić doświadczonemu specjalście (arborysta, ogrodnik itp.).

WoliTrack

- Jeśli występuje ryzyko nadmiernego zapylenia liści drzewa lub krzewu należy stosować ekrany p/pyłowe dla roślin ustawione na granicy strefy SOD. Ekran musi być przepuszczalny dla powietrza i światła (zaleca się stosowanie siatek p/pyłowych)

Fot. 11 Drzewa sąsiadujące i pomnikowe wymagają zabezpieczenia przez odeskowanie pni na okres prac.

INFORMACJE UZUPEŁNIAJACE

W odpowiedzi na pismo Wydziału Ekologii i Energetyki Urzędu Miasta Gdańska WEiE-II.6121.7.2025.ML z dnia Gdańsk, 23.05.2025 r., wyjaśniamy w zakresie:

- doprecyzowania powodów wyboru wskazanej technologii przecisku sterowanego oraz projektowanej trasy ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnego wpływu na systemy korzeniowe

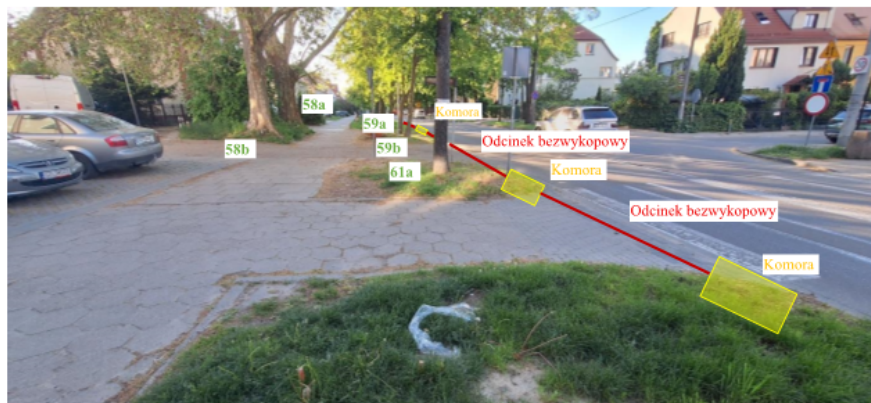
Przecisk sterowany jest metodą minimalizującą ryzyko uszkodzenia drzew i zalecaną w przypadku robót ziemnych na krótkich odcinkach i w miejscach trudno dostępnych. Jest też metodą szybką, pozwalającą na oszczędność czasu. Praktycznie nie niszczy korzeni i nie rozwarstwia gleby, co jest korzystne dla drzew. Przewiert sterowany z kolei zalecany jest dla instalacji o dużych średnicach na dużych przebiegach. Komory wejściowe w przypadku zastosowania przecisku są nieco mniejsze, co także przemawia za zastosowaniem konkretnie tej metody. Stosowanie metody przycisku pozwala na wykonanie komory o orientacyjnych wymiarach 1,5m x 0,6 i głębokości min. 1,3m. Według pozyskanej wiedzy, wykonanie komór dla przewiertu sterowanego, wymagałoby zastosowania komór o min. wymiarach 2,5 x 1,5 x 1,3 m. Dlatego wykorzystanie tego rodzaju technologii, mogłoby zwiększyć w istniejące systemy korzeniowe pozostałych drzew. Dodatkowo w przedmiotowej lokalizacji, wykonywanie większych komór mogłoby okazać się niemożliwe, ze względu na lokalizację i zagęszczenie istniejącej infrastruktury podziemnej.

- doszczegółowienia metody wykonania komór wlotowych dla przecisku, ze szczególnym uwzględnieniem wytycznych dla ręcznego prowadzenia prac, sposobu zabezpieczenia odsłoniętych korzeni oraz wskazaniemi na potrzeby przywrócenia terenu do stanu wyjściowego,

Komory wejściowe będą wykonane w technologii wykopu otwartego. Ręcznie. Wyprzedzająco w miejscu wejścia przecisku zostanie wykonana płytka odkrywka, a w przypadku stwierdzenia występowania korzeni dalsze rozpoznanie ich przebiegu zostanie wykonane przy zastosowaniu metod ciśnieniowych (air spade). Wielkość komory to 0,6 x 1,5m, a głębokość min. 1,3, przy braku korzeni pod powierzchnią głębokość zostanie zwiększona do 1,5 m, lub więcej w zależności od warunków terenowych.

Komory zostaną wykonane i zasypane w ciągu jednego dnia. Zgodnie ze standardami branżowymi dla wykopów krótkotrwałych, ściany wykopu zostaną przykryte materiałem utrzymującym wilgoć np. agrowłókniny (o gramaturze minimum 100 g/m²) lub maty kokosowej. Niezależnie od użytego materiału powinien on być przymocowany do ścian wykopu za pomocą odpowiednich kołków lub szpilek. Ściany wykopu zostaną zraszane wodą w celu zabezpieczenia odpowiedniej wilgotności gruntu. Po odkryciu korzeni i wykonaniu niezbędnych czynności, korzenie niezwłocznie zostaną przykryte gruntem (lub ziemią urodzajną) oraz podlane. Nawierzchnia trawiasta zostanie odtworzona.

WolfTrack

Lokalizacja komory wejściowej. Zastosowano skalę zbliżoną 1:1.

WolfTrack

Także w tym przypadku skala wielkości komory jest zbliżona do 1:1 w SOD grupowego pomnika przyrody

19

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku

- określenia prognozowanej skali uszkodzenia/zniszczenia korzeni drzew pomnikowych na skutek przeprowadzenia ww. robót,

Nie przewiduje się istotnych dla vitalności obu okazów platanów, jak i drzew sąsiednich uszkodzeń korzeni. Komory przewiertu mogą znajdować się w strefie korzeni żywicielskich, planuje się ich zawinięcie i krótkotrwale ułożenie wzdłuż ścian wykopu. Dopuszcza się, w razie braku innych możliwości ochrony korzeni, zgodnie ze sztuką arborystyczną ich przycinanie do 1,5 cm średnicy. Czystym narzędziem, po najmniejszej średnicy, a miejsce przecięcia zostanie zabezpieczone maścią ogrodniczą. Nad pracami zapewniony zostanie nadzór dendrologiczny, a wszystkie podejmowane działania zostaną udokumentowane. Ze względu na uprzednio prowadzone prace w sąsiedztwie grupowego pomnika przyrody z budową sieci gazowej w otwartym wykopie, nie przewiduje się uszkodzeń systemu korzeniowego grupowego pomnika przyrody. Dokumentacja fotograficzna wykopu pod sieć gazową, udostępniona przez GZDIZ, pokazuje ograniczenie występowania korzeni do minimum. Ze względu na prowadzenie prac, bezpośrednio w sąsiedztwie konstrukcji drogowej jezdni ul. Chrzanowskiego przewiduje się, że skala uszkodzeń lub zniszczenia korzeni będzie znikoma (ograniczona jedynie do korzeni włóknikowych) i nie powinna wpływać na stan i kondycję grupowego pomnika przyrody.

Widok wykopu pod sieć gazową w sąsiedztwie grupowego pomnika przyrody –
źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni (08.11.2024)

WolfTrack

Widok wykopu pod sieć gazową w sąsiedztwie grupowego pomnika przyrody –
źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni (08.11.2024)

- przedłożenia informacji dotyczących planowanego montażu ww. słupa, rodzaju fundamentu oraz sposobu jego mocowania w gruncie,

Zastosowany zostanie fundament betonowy typu F120 o wymiarach 120 cm x 45 x 30 cm. Głębokość wykopu pod fundament wynosi około 110 cm 50 cm x 50 cm, natomiast sposób jego wykonania będzie taki sam jak w komorze wejściowej przecisku, gdyż projektowana lokalizacja lampy została zaplanowana w miejscu komory startowej przecisku co pozwoli na montaż elementów bez generowania dodatkowych wykopów. Po zakończeniu prac montażowych wszystkie fundamenty prefabrykowane należy uzupełnić piaskiem i zagęścić. Wykop zostanie wykonany i zasypany w ciągu jednego dnia.

- przygotowania wytycznych wykluczających kolizję projektowanego słupa oświetleniowego ze zwieszającymi się niżej gałęziami drzew pomnikowych.

Dla zapewnienia ochrony obu okazów pomnikowych zrezygnowano z wykonania jednej z latarni ulicznych w bezpośrednim sąsiedztwie drzew o numerach 59b (Lipa drobnolistna) oraz jednego z egzemplarzy grupowego pomnika przyrody oznaczonego numerem inwentaryzacyjnym 58b. Lokalizacja lampy przy przejściu dla pieszych w sąsiedztwie drzewa nr 61a (Lipa drobnolistna) doświetlająca przejście dla pieszych zlokalizowana jest na skraju korony grupowego pomnika przyrody i nie kolidują ze zwieszającymi się gałęziami drzew. Dokładna lokalizacja słupa zostanie wytyczona w terenie pod nadzorem dendrologicznym, aby uniknąć kolizji z koronami istn. drzew, w tym grupowego pomnika przyrody.

Wytyczne dendrologiczne w zakresie prowadzenia prac związanych z montażem latarni:

1. Nad pracami zapewnić nadzór specjalisty dendrologa

21

**Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki)
w Gdańsku**

WolfTrack

2. Wykop pod fundament należy wykonać ręcznie, w pierwszej kolejności przeprowadzając płytką odkrywkę w celu rozpoznania ewentualnej obecności korzeni – dalsze postępowanie będzie zależne od decyzji dendrologa sprawującego nadzór
3. Słup latarni należy ustawić wykorzystując wolną przestrzeń wokół drzew. Zabrania się jego wznoszenia po okapem koron drzew.

Fot. 12 Lokalizacja latarni. Skala zbliżona 1:1.

22

Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Chrzanowskiego (lewa strona w kierunku ul. Polanki) w Gdańsku